

Verslag Werkbijeenkomst Plaatsingstekort en de toekomst

17 juni 2022 - Almere

triade vitree

Gemeente Almere

's Heeren Loo

JGZ
ALMERE

passend-
ONDERWIJS
almere

Programma

9:00	Opening
9:10	Context schetsen
9:45	Pauze
10:00	In deelgroepen in gesprek over de lange termijn
10:55	In deelgroepen in gesprek over de korte termijn
11:55	Plenaire terugkoppeling
12:15	Conclusies en afsluiting

Opening: kennismaking en dilemma's

Dagvoorzitter Sharon Stellaard opent de bijeenkomst en heet iedereen welkom. **Het doel van vandaag is om tot oplossingen te komen voor een betere in-, door- en uitstroom als het gaat om SO, Sbo, VSO en Pro in Almere.** Dit doen we enerzijds door te dromen over hoe we de nieuwe wijk Pampus kunnen inrichten wat betreft pedagogische voorzieningen, als we opnieuw beginnen: wat willen we dan neerzetten? Dit helpt in het bepalen van de stip op de horizon. En anderzijds korte termijn oplossingen bedenken voor de situatie waarin Almere zich nu bevindt.

Allereerst krijgen de deelnemers de gelegenheid met elkaar uit te wisselen waarom ze het belangrijk vinden hier vandaag te zijn. Sharon vraagt wethouder Roelie Bosch, directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Monica Robijns en directeur Triade Vitree Paul van der Linden om hun dilemma's te schetsen.

- *Roelie Bosch* vertelt dat ze als wethouder dagelijks geconfronteerd wordt met het feit dat het voor een deel van de kinderen echt niet allemaal vanzelf gaat. 'Als je doet wat je deed, krijg je wat je kreeg' (uitspraak van Einstein). We moeten dus samen op een andere manier over oplossingen gaan nadenken en echt de handen ineenslaan. En ook een aantal dingen niet meer doen, omdat ze onvoldoende hebben geleid tot resultaat.
- *Monica Robijns* deelt haar persoonlijke dilemma: hoeveel drang en dwang zou je mogen gebruiken om het vraagstuk van schaarste op te lossen? Kunnen we daar niet samen ook andersoortige oplossingen voor verzinnen? Die uit solidariteit ontstaan en tot andere, creatievere oplossingen leiden? En scherp zijn: waar moeten we ook mee stoppen?
- *Rob Bosman* presenteert de bevindingen ([zie bijlage](#)) van het onderzoek dat

bureau PEERS heeft gedaan naar de mogelijkheden voor ouders met een jong kind (2-5) met een autisme spectrum stoornis en een communicatieve- en taalachterstand in Almere. Er ontstaat een 'file' omdat de vraag het aanbod overstijgt. Wat maakt nu dat de hulpvraag in deze stad zo groot is? Er is voor alle aanbieders sprake van wachtlijsten. Oplopend tot een jaar. Het huidige aanbod is ook onvoldoende toereikend en gedifferentieerd en sluit nog niet goed genoeg aan op het onderwijs. Binnen de context van schaarste en de wens van inclusie volgt volgens Rob uit dit onderzoek de oproep om te ontschotten, gezamenlijk te organiseren, samen op te bouwen en om integrale budgetten. Dat is heel erg ingewikkeld en kost dus ook veel tijd.

- *Paul van der Linden* benoemt als grootste dilemma dat het denken over de lange termijn wordt gefrustreerd door de hectiek van de korte termijn. Door al die wisselingen van mensen is samenwerking best ingewikkeld. Fijn dat we hier nu ook weer bij elkaar zijn, maar we moeten echt radicaler aan de slag gaan. Met die schatkist de hei op met een paar bestuurders en een ander ontwerp gaan maken.

Sharon voegt er aan toe dat er ondanks de wisselingen, ook veel bekende gezichten in de zaal zitten. Mensen die zich al jaren inzetten voor de jeugd in Almere, een mooie basis om deze ochtend mee in te gaan. Er volgen enkele stellingen in de mentimeter, die de dilemma's blootleggen (zie volgende sheets).

Gezien de schaarste van de stedelijke voorzieningen in Almere, moeten we geen kinderen van buiten Almere meer toelaten.

Helemaal oneens

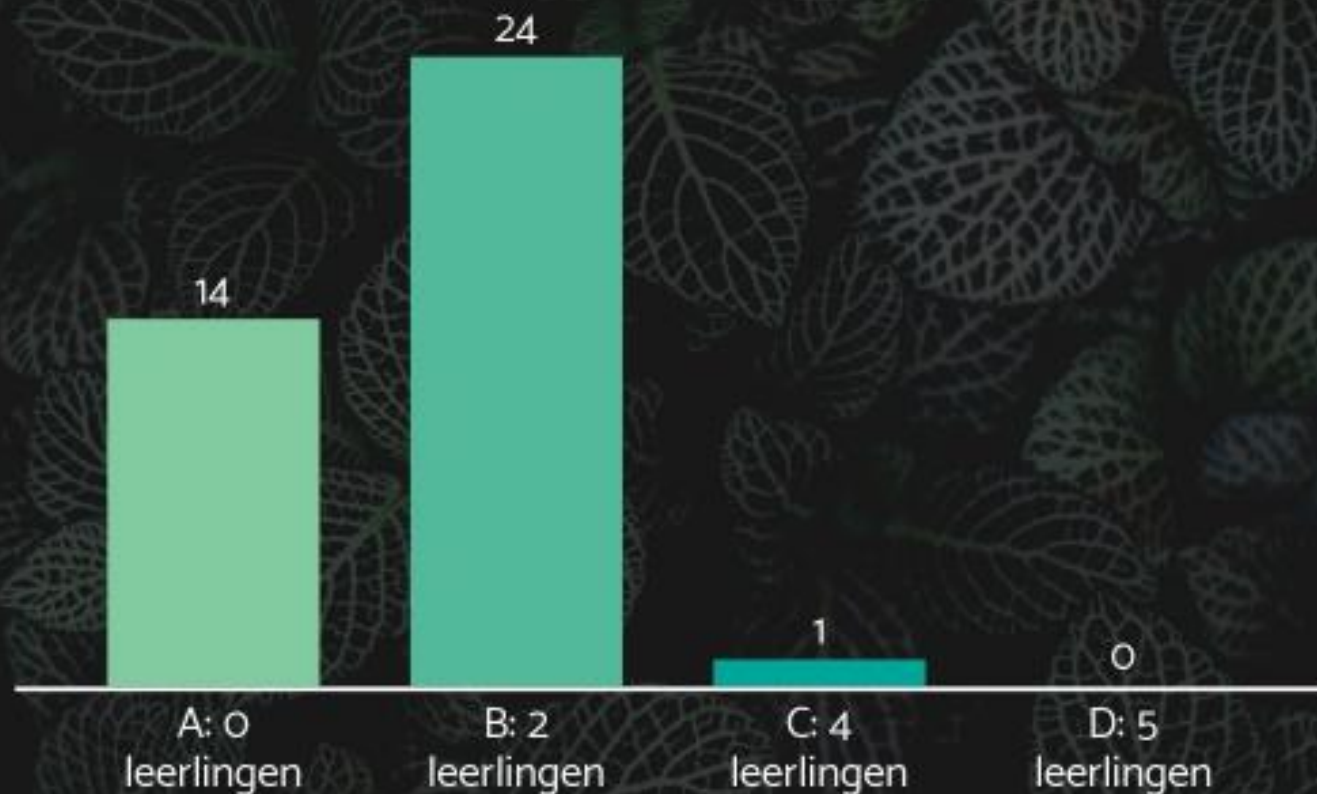
2.7

Helemaal eens

Het is niet haalbaar of strikt noodzakelijk dat alle Almeerse IIn in Almere naar school gaan

Gezien de schaarste in Almere is het acceptabel om de gemiddelde klassengrootte op SBO-SO-VSO-PRO te verhogen met:

De tijd van vrijblijvend over inclusie praten is voorbij. De
schaarste op stedelijke voorzieningen vraagt een groeistop
op het % IIn dat we verwijzen

Het lerarentekort op regulier zorgt voor schaarste van de stedelijke voorzieningen. We moeten groei thuiszitters door wachtlijsten accepteren.

Helemaal oneens

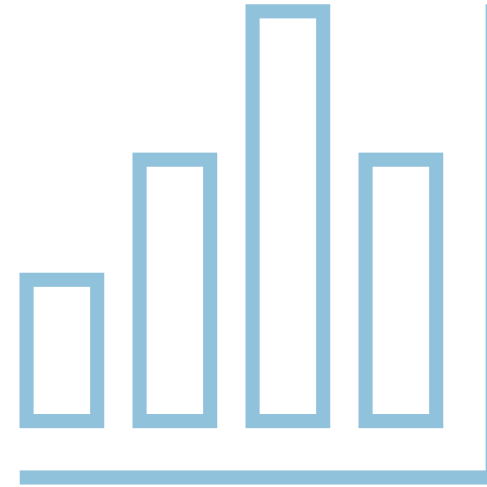
1.1

Helemaal eens

N.a.v. de mentimeter

Over stelling 3: verhogen aantal leerlingen per klas (SO/SBO) volgt een kort gesprek. Er wordt vanuit deelnemers benadrukt:

- Als je de groepen wilt vergroten, moeten er wel extra handen in de klas zijn, zoals onderwijsassistenten ed.
- Vanuit SO school: die plus is er al op gedaan, er kunnen eigenlijk niet nog meer leerlingen bij. Effecten van volle klassen: meer onrust en daardoor meer incidenten, meer oudercontacten etc.
- Vanuit cluster 2 komt het signaal dat er echt niet meer leerlingen bij kunnen. Het gaat juist om het versterken van het reguliere onderwijs. Medewerkers van SO/SBO moeten juist naar het reguliere onderwijs, in plaats van de leerlingen naar een speciale school laten gaan.
- De vraag rijst of je deze vragen wel beleidsarm kan benaderen. Is het niet beter om per kind te gaan bekijken wat de best passende plek is? Met een inhoudelijke benadering, door praktijk en bestuur meer te verbinden en te voorkomen dat kinderen van de ene naar de andere tafel gaan. De antwoorden van de praktijk moeten gekoppeld worden aan bestuur om tot betere oplossingen te komen. Die heidag met de schatkist moet daarom niet alleen met bestuurders zijn, maar ook met mensen vanuit de werkvloer.

Deelgroep ronde 1: nieuw ontwerp voor Pampus

In de eerste deelgroepronde wordt er aan gevarieerde tafels stilgestaan bij de vraag: hoe zien de pedagogische voorzieningen eruit voor de nieuwe wijk pampus, voortwerkend op onze visie?

De uitkomsten van de verschillende groepjes is terug te lezen in de [bijlage](#). In grote lijnen zijn de volgende onderdelen genoemd:

- Pampus krijgt een Campus! De deelnemers dromen van een breed centrum van voorzieningen, vanuit de visie van meer inclusie;
- Een breed netwerk aan partijen (onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp, sport, cultuur etc.) verzorgt een rijk aanbod voor álle kinderen;
- Er is een doorgaande ontwikkelijn van 0-23 jaar, met een voorschools aanbod tot 6 jaar;
- Er wordt gewerkt vanuit één budget, zonder beschikkingen of labels;
- Sociale cohesie: alles in de wijk, elke organisatie/bedrijf draagt bij aan ontwikkeling van de wijk;
- Ouders zijn onderdeel van de ontwikkeling en begeleiding, en krijgen zelf steun door bijvoorbeeld een budgetcoach.

Deelgroeproude 2: kortere termijn oplossingen

In de tweede deelgroeproude gaan deelnemers met elkaar in gesprek over de kortere termijn oplossingen, wat betreft het verbeteren van de in-, door- en uitstroom en capaciteit van Pro, SO, SBO en VSO.

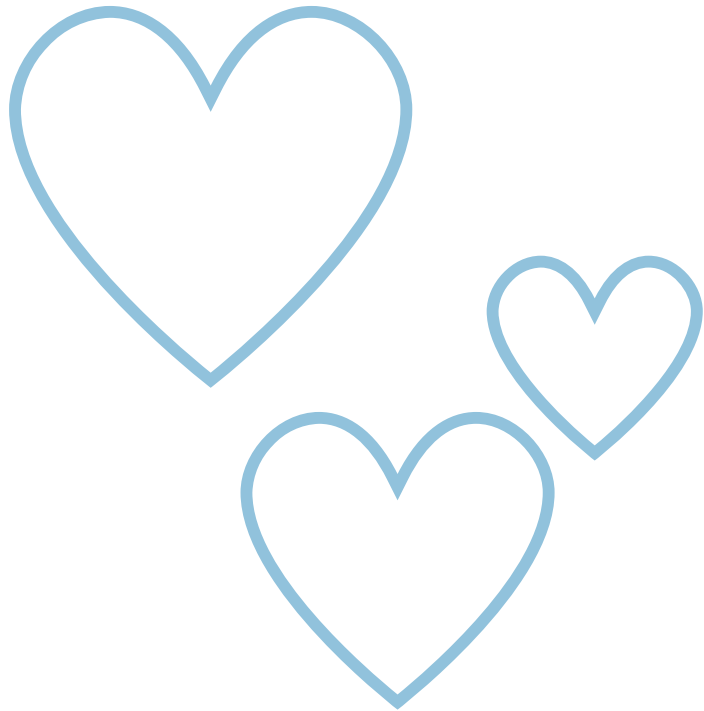

De uitkomsten van de verschillende groepjes is terug te lezen in de [bijlage](#). Hiernaast is te lezen welke ideeën door de groepjes zijn uitgewerkt

Ideeën

1. Geïntegreerd in de school aan de slag
2. Meer inzet op vroegsignalering
3. Tijdelijke voorzieningen/arrangementen o.b.v. onderwijsbehoeften
4. SBO stoppen
5. Collectieve jeugdhulp in scholen
6. Wijkobservatiegroepen
7. Sluiten van (te) kleine scholen
8. Verwijzende school blijft betrokken als kind naar S(b)o gaat
9. Ondersteuning voor leraren vanuit andere disciplines inzetten
10. Leerlingenvervoer effectief regelen
11. Eén interprofessioneel en integraal werkend team op scholen
12. Anders opleiden en onderwijs anders organiseren

Hartenkreten

Deelnemers stoppen gedurende de ochtend hartenkreten in de schatkist:

- Eigenaarschap voor de leerling;
- Tools voor docenten;
- Ontwikkel-wijs;
- Er zijn veel professionals niet gekomen vandaag, omdat de noodklok op de werkvloer al zo lang geluid wordt en er (bestuurlijk) te weinig gebeurt;
- Maak ajb gebruik van het voorveld (kinderopvang, kinderwerk, jongerenwerk);
- Verminderen prestatiedruk verhoogt de 'prestatie';
- Stop met het onderscheid 'regulier/speciaal' en spreek gewoon over onderwijs. En alle kinderen hebben begeleiding nodig, de een wat meer dan de ander;
- Stop met 'labelen' in het VO (kinderen die de prestatiedruk niet aankunnen zijn niet 'ziek');
- Schets grove kaders, ga met bevlogen professionals aan de slag, schaf bij zodra nodig;
- Op Pampus pas gaan eten als ieder kind geplaatst is.

Terugkoppeling en afsluiting

Elke deelgroep verzorgt een korte pitch om de verschillende ideeën toe te lichten en alle ideeën worden verzameld in de schatkist.

De schatkist vol met ideeën wordt aangeboden aan de aanwezige bestuurders. De bestuurders beamen het belang van meer inclusie en gezamenlijkheid.

Het idee van een heidag met bestuurders en enkele mensen vanuit de werkvloer wordt omarmd.

Sharon bedankt iedereen en sluit de bijeenkomsten af.

Bijlagen

1. Sheets van gemeente Almere over onderzoek bureau PEERS
2. Uitwerkingen oogst deelgroepen

Welke mogelijkheden hebben ouders met een jong kind (2 tot en met 5 jaar) met een autisme spectrum stoornis en een communicatieve- en taalachterstand?

- Voor wie,
- is er welk aanbod,
- binnen welke organisaties in Almere?

Duurzame jeugd GGZ Almere

Gemeente Almere

10 mei 2022

BUREAU PEERS
strategische zorginnovatie

Onderzoek

Aanleiding

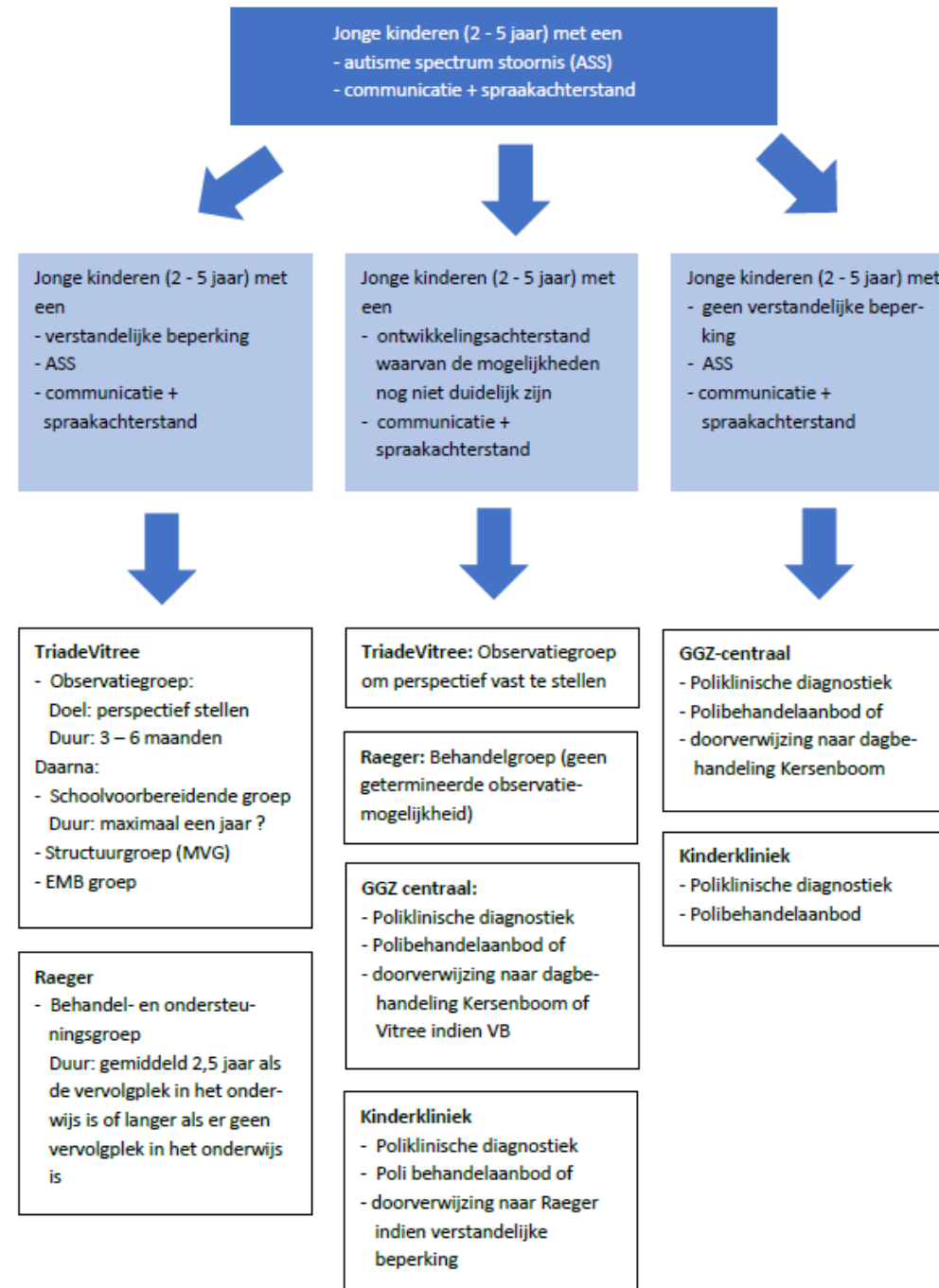
Toetreding nieuwe aanbieder: nieuwe aanbod nodig?

Onderzoeksvragen:

1. Welke mogelijkheden hebben ouders voor hun kind met een autisme spectrum stoornis en een communicatieve- en taalachterstand in Almere: **voor wie**, is er **welk aanbod**, binnen **welke organisaties**?
2. **Welke verwijsroutes** zijn er;
3. Is er sprake van een **geïntegreerde samenwerking met het onderwijs**;
4. Welke **doorstroommogelijkheden** zijn er na de tijdelijke specialistische hulp: hoe vaak wordt er doorverwezen naar welke vorm van onderwijs of dagbesteding?

Welk aanbod, binnen welke organisaties

Uitkomsten op hoofdlijnen

- Ontbreken van **epidemiologische data**
- Onduidelijkheid over **financiën**
- **Wachlijsten** bij alle aanbieders, **huidig aanbod onvoldoende**
- Er is verschil per organisatie m.b.t. de **perspectiefbepaling** van de geplaatste kinderen
- Aansluiting op onderwijs nog in ontwikkeling: in tijd (**sluitende keten**) en **methodisch: inhoudelijke afstemming** en **monitoring** op **meerdere onderwijsaspecten**
- Behandelprogramma's verdienen **specifieke uitwerking (fasering)** en **kunnen beter op elkaar afgestemd worden (sluitende keten)**
- Overgang tussen behandelprogramma's en onderwijs kan verkleind door aandacht voor: **ontwikkelingsleerlijnen, instructiemanagement en school- + klassenroutines**

Aanbevelingen

- Hanteer voor **alle instellingen dezelfde norm**: Binnen elke organisatie wordt binnen 3 tot 6 maanden het perspectief vastgesteld; (speciaal) onderwijs of ondersteuningsgroep.
- Tussen 6 maanden en 1 jaar is er afschaling in beschikking en **vervolgplaatsing** naar een passend aanbod: in de eigen organisatie of in een van de netwerkorganisaties
- **Vergroot** het beschikbare **aanbod**
- Onderwijs-jeugdhulp is gezamenlijke opgave, **stimuleer netwerkontwikkeling** (onderwijs, aanbieders, gemeente en POA) en kom tot **gezamenlijke afspraken m.b.t. financiën en verantwoordelijkheden**

Ronde 1 deelgroepen over pampus

Groep 1

- Schoolmaatschappelijk werk betrekken bij de intake van een leerling op een po-school;
- Voorschoolse voorziening tot 6 jaar, langere tijd om kinderen tot ontwikkeling te laten komen bij taalachterstand;
- School in school construct (Viertaal zoals in Schagen);
- Ouder-kindadviesteam;
- Inclusieve gedachte;
- Sterk in de klas, sterk voor school werkt goed, nog meer uitbreiden in tijd;
- Breed aanbod voor alle kinderen;
- Voorzieningen van de wijk inzetten, zoals sport.;
- Expertise op TOS, NT2;
- Aanbod taal t/m 18 jaar;
- Brede voorschool, basisschool, voortgezet onderwijs;
- Budgetcoach in de school voor ouders.

Groep 2

- Er is een breed centrum van voorzieningen met alle schoolsoorten in het midden;
- Er is expertise voorhanden en er zijn ook speciale scholen die aan dat centrum vastzitten, omdat er voor een deel van de kinderen altijd een speciale setting nodig zal zijn;
- Er wordt gewerkt in een doorgaande lijn 0 – 23;
- Sociale voorzieningen moeten meegroeien met kinderen, dus 'leeftijdsadequaat ontwikkelen';
- Er wordt niet gelabeld;
- Ouders worden wegwijs gemaakt in het centrum;
- Voor alle kinderen wordt de veiligheid gewaarborgd (met name voor kinderen die een onveilige thuissituatie hebben).

Ronde 1 deelgroepen over pampus

Groep 3

- Onderwijs gaat uit van diversiteit van leerlingen. Nodig: buiten het systeem denken en aansluiten bij wat een leerling wel kan. Voorwaardelijk: werken met multidisciplinaire teams;
- Er worden geen scholen gebouwd maar geïntegreerde jeugdcentra;
- Vanuit de visie op inclusie: wat nodig is voor één is goed voor allen;
- Er is een regisseur die één keer per jaar thuiskomt > papierwerk vervalt;
- Eén wijkexpertisecentrum, integraal vanuit verschillende partners;
- Geen beschikkingen en aparte geldstromen meer, één budget;
- Leerlingenvervoer vervalt, alles dichtbij;
- Andere term voor onderwijs (ontwikkelwijs);
- Alle stedelijke voorzieningen hebben een naschoolse dagbegeleiding;
- Autonoom werkende professionals, beschikkingsloos werken;
- Multifunctioneel gebouw;
- Stagemogelijkheden dichterbij stedelijke voorzieningen organiseren.
- Als specialistische hulp nodig is op school een plek creëren waar gedragsdeskundigen en andere specialisten met kind in school kunnen werken;
- ZMOLK-onderwijs creëren in Almere;
- Geen wachtlijsten meer voor jeugdhulp;
- Iedereen heeft toegang tot ondersteunende faciliteiten;
- Iedereen werkt samen, vraaggericht en niet aanbodgericht;
- Ouders zijn onderdeel van de (school)ontwikkeling, korte lijnen, continuïteit in gezinsbegeleiding;
- Haal vakmensen de scholen in!
- Maak het vak aantrekkelijker. Administratie weghalen waar mogelijk;
- Onderwijs afstemmen op de kwaliteiten/talenten van het kind;
- Participeren in de wijk, beeldvorming;
- Coaching en expertise delen.

Ronde 1 deelgroepen over pampus

Groep 4

- Eén centrale campus in Pampus! Eerst de campus bouwen en dan pas de wijk! En iedereen is betrokken bij de wijk. Dat commitment moet worden bevestigd. Bv: als je een café in Pampus hebt, dan moet je ook stageplekken bieden aan x jongeren in die wijk. Kleine ondernemingen met een maatschappelijke opdracht. Plekken voor kwetsbare jongeren;
- Hoe maken we de campus passend bij de kinderen?
- Van -9 maanden tot 14 jaar (en later verder);
- Onder één onafhankelijke verbinder;
- Volledig onderwijsaanbod gedurende 52 weken;
- Op de campus ook: consultatiebureau, JGZ, jeugdhulp, welzijn, kinderwerk, kinderopvang, wijkagent, wijkteam, verlengde schooldag met sport en cultuur;
- Kleinschaligheid creëren in de campus.

Overig

- Projectplan maken en het doel van de wijk helder maken;
- Eerst een visie creëren;
- Niet praten maar uitproberen;
- Groep leerlingen die tussen wal en schip valt in een klas en bekijken wat nodig is;
- 's Avonds activiteiten voor ouders;
- Denken in mogelijkheden;
- Concessies doen;
- Leerlingen met TOS, VB, ASS op één plek zonder TLV;
- Bosrijk, goed bereikbaar, groen en duurzaam;
- Architect betrekken;
- Sportvoorzieningen;
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de wijk;
- Playing for Succes faciliteit;
- Stop met bureaucratie en diagnosticeren.

Ronde 2 deelgroepen over korte termijn

1. *Geïntegreerd in de school aan de slag.* Coaching op school- en leerlingniveau. Jeugdhulp ook in de groep. 'Doen' ipv 'praten over'. Partijen: gemeente, maatschappelijk werkers, deuren open op de scholen, jeugdhulp op de school en co-teaching. Instroom in speciale voorziening verminderen door inzicht/overzicht.
2. *Vroegsignalering.* Onder-instroom in beeld. Alle kinderen met bijzonderheden zijn op tijd in beeld zodat ze naar een passende vorm van onderwijs kunnen. Partijen: consultatiebureaus, onderwijs, samenwerkingsverband. Als leerlingen sneller in beeld zijn kan sneller worden ge-/behandeld/worden geïntervenieerd, waardoor er minder problemen zijn op latere leeftijd. Zodat er minder jeugdhulpmiddelen nodig zijn en minder wisselingen tussen onderwijs. Vroegsignalering vraagt om bewustzijn bij consultatiebureaus, het organiseren en faciliteren van voorlichting.
3. *Tijdelijke voorzieningen/arrangementen obv onderwijsbehoeften.* In contact blijven met ouders en verwijzende school samen. Inschrijving op een reguliere school. Partijen: scholen, jeugdhulp. Kracht en prikkels om kinderen weer terug te krijgen in het reguliere onderwijs. Ouders aanspreken op hun rol en verantwoordelijkheid, breedte in ondersteuning bieden. Bestuurders moeten financiële prikkels voelen en geven.
4. *SBO verdwijnt.* Zolang er een vangnet is wordt het gebruikt! Het probleem is nu meestal niet: wat heeft de leerling nodig? Maar: kan de school dit aan? Expertise van het SBO gaat naar regulier, net als de leerlingen. Geld volgt kind op basis van inhoud. Schoolbesturen, scholen en ouders zijn hierbij betrokken, ook SWV, JGZ en andere ketenpartners. Draagt bij aan inclusiever onderwijs, helpt bij in- en doorstroom. Welke opdracht geven we onszelf? Op de lange termijn zitten leerlingen zoveel mogelijk kortdurend op het SO. Bestuurders moeten dit helpen mogelijk maken. Over hun eigen schaduw heenstappen. Leren van 'gewoon anders', we deden het al in Almere! En: aansluiten bij netwerk LPO, concrete effectieve interventies voor inclusief onderwijs.
5. *Collectieve jeugdzorg in de school.* Preventieve jeugdzorg, vroegsignalering, direct doorpakken na vroegsignalering, ontlasten van het onderwijs, jeugdzorg en jgz pakken het op richting ouders. Partijen: social worker, een hbo geschoolde zorgarrangeur, ouders, kind, school, jgz, GGZ en jeugdzorg waar nodig. Kinderen komen direct op de goede plek en ouders gaan direct mee in de situatie. Continuïteit van onderwijs voor alle kinderen, integrale aanpak, één team met onderwijs en zorg. Bestuurders moeten creatief omgaan met bestaande regels, oogkleppen af, laaghangend fruit plukken, kijken wat al werkt, durven zien dat het goedkoper en creatiever kan, bureaucratie loslaten, vertrouwen.

Ronde 2 deelgroepen over korte termijn

6. *Wijkobservatiegroepen.* We maken een kortdurende observatiegroep voor in- en doorstroom voor complexe of nog onheldere ondersteuningsbehoefte. Helderheid over kind- en contextfactoren, met expertise van SO, SBO en jeugdhulp/JGGZ. Co-teaching vanuit observatiegroep. Partijen: POA coördineert, besturen faciliteren, SO, SBO, jeugdhulp en JGGZ leveren expertise, OPDC, pabo/opleidingen betrekken. School van inschrijving is nauw betrokken, co-teaching. Hierdoor gaan we niet onnodig doorverwijzen, minder schoolwisselingen, inclusiever onderwijs. Kind in de wijk. Leerkrachtvaardigheden worden versterkt. Bestuurders moeten het inrichten van deze groepen faciliteren, koppelen aan kwaliteitsbeleid van de besturen, betrokkenheid. Buiten het eigen bestuur kijken, naar het algemene belang van kinderen. Lef nodig, expertise beschikbaar stellen, gemeente, schoolbesturen, jeugdhulpinstellingen.
7. *Sluiten van (te) kleine scholen.* Efficiëntere bedrijfsvoering op grotere scholen: meer middelen en mensen voor (pedagogische) ondersteuning van leerkrachten. Leidt tot mindere behoefte aan speciaal onderwijs of eerder terugplaatsen. Hierdoor ook inclusiever onderwijs.
8. *Verwijzende school blijft betrokken als een kind naar s(b)o gaat zodat het weer terug kan als dat mogelijk is.* Personeel moet mee in deze visie.
9. *Ondersteuning inzetten voor leerkrachten vanuit andere disciplines.* Of minder gekwalificeerde mensen voor de klas zodat kinderen niet naar huis worden gestuurd.
10. *Leerlingenvervoer effectief regelen.* Taxichauffeurs die niet meer nodig zijn inzetten op scholen.
11. *Eén interprofessioneel en integraal werkend team op scholen.* De school mag hier de regie in pakken. Dat ene team moet ook samen worden opgeleid. Successen zoals Sterk in de Wijk moeten worden uitgebreid, co-teaching en coaching moeten worden versterkt en er moet een professionele leergemeenschap ontstaan op scholen. Hulptroepen in de school zorgen voor betere ondersteuning en begeleiding van leerlingen én leraren en kunnen uitval van beiden voorkomen. Dit team is vooral een oplossing voor de vraagstukken rond in-, door- en uitstroom. Er is nu een 'file' ontstaan omdat kinderen moeten wachten op hulp en op een passende plek. Als je de hulp organiseert op de plek waar kinderen al zijn, dan is schoolwisseling naar verwachting veel minder aan de orde.
 - Alternatief om doorstroom te bevorderen: meer doen met dakpanconstructies, bv een VSO-PrO groep.
 - Alternatief om uitstroom te bevorderen: oudere leerlingen (18-20) die van de wet nog in het vso mogen verblijven, toch sneller naar een volgende passende plek laten gaan.
12. *Anders opleiden en het onderwijs anders organiseren.* We moeten starten bij de pabo's. Alle focus moet liggen op het anders opleiden van leraren en professionals. We hebben pedagogische kanjers nodig op alle scholen. We hebben ook inhoudelijke kanjers nodig, die bv heel goed zijn in rekenen of taal. Door op deze manier op te leiden (brede basis, daarna een specialisme) krijgen we een sterker team in de scholen, wordt het vak aantrekkelijker en kunnen we het beschikbare personeel beter (want talentgericht) inzetten. Dat helpt om uitval van leraren te voorkomen en meer leraren aan te trekken voor het vak. Onderwijs ook thematischer organiseren, meer samenhang in het aanbod. Kijk ook naar de academische ziekenhuizen als vb. Afstappen van bestaande structuren, geïntegreerd aanbod van praktijk en opleiden, studenten inzetten en opleiden in de school.

Overige suggesties in-, door- en uitstroom

- Instroom:
 - Onderwijs naar de zorg brengen, de leraar op de fiets (= een project in NH);
 - Kritisch kijken naar aanvraag tlv. Scholen ondersteunen. Van praten naar doen;
 - Eén centrale plaatsingsdag met scholen, jeugdzorg en schoolpsycholoog en dan op inhoud plaatsen. Voorwaarde voor dit overleg: mooie plek, goede catering, uit het hier-en-nu;
 - Verlengen van voorschoolse voorziening met passende expertise;
 - Daginvulling creëren met sport, bibliotheek, buurtcentrum en daar onderwijs betrekken of jeugdhulp of jgz;
 - Durf het gesprek met ouders aan te gaan en betrek hen.
- Doorstroom:
 - Analyseren waarom de school doorverwijst. En dat aanpakken. Eerst een half jaar op school begeleiden voor plaatsing op een andere school;
 - Niet te lang doorsudderen. Inzetten op ondersteuning leerkracht en school. Ontschotting;
 - Ambulante ondersteuning vanuit speciaal onderwijs;
 - Bij elkaar kijken, goede voorbeelden en van elkaar leren. Blijf elke dag leren en stop met klagen. Stop met al die mail (hoe deden we het vroeger?).

Overige suggesties in-, door- en uitstroom

- Uitstroom:
 - Kijken naar originele GIS model cluster 2;
 - Expertise van docenten vergroten en vaardigheden trainen;
 - Werkdruk verlagen. Stop met vergaderen, vertrouw op elkaars expertise, minder administratie.
- Capaciteit:
 - Analyse benodigde capaciteit, prevalentie ZML, tlv's afgeven versus lerarentekort;
 - Bevoegdheden en wet- en regelgeving aanpakken. Met inspectie in gesprek om het onderwijs anders te kunnen organiseren. Wat is er nodig voor Almere? Wel kwalitatief goed onderwijs en onderwijs voor alle leerlingen;
 - Gebouwen zo zijn te klein. Meer leerlingen dan kadernotitie;
 - Pabo de wijk in, social work in de wijk, geef studenten een vergoeding voor (onderwijs)activiteit;
 - Doorlopende ondersteuning voor/door ouders.
- Andersom redeneren: van uitstroom naar doorstroom naar instroom: 3x per jaar doorstroomoverleg met jeugdzorg, scholen en POA.
- Ontwikkelbehoeften van leerkrachten benutten voor ontwikkeling van de leerling op eigen school.
- Eerst plaatsen en dan pas over financiën praten.
- Voorwaarden: visie op stedelijke voorziening, versterken van de samenwerking, kennis van het onderwijsveld.
- Versoepel de aanvraag voor toeleiding.

Wat geven we mee aan bestuurders:

- Verbind alle geldstromen samen tot één budget dat in de wijk besteed wordt;
- Uitstroomrichtingbeginsel van scholen wordt losgelaten (denk buiten de hokjes);
- Schrap slagboomsystematiek voor TLV, beschikkingen;
- Praat niet meer over scholen, maar over geïntegreerde jeugdcentra 0 – 18;
- Flexibele huisvesting waardoor je elke vijf jaar weer opnieuw (binnen het bestaande gebouw) kunt inspelen op wat nodig is voor de populatie;
- Ipv denken vanuit de driehoek ouders – leerling – school denken in een vierkant: ouders – leerling – school – jeugdzorg. Gezinsregisseur bouwt vertrouwensband op met het gezin, is langdurig betrokken.

Wat geven we mee aan bestuurders:

- Kijk naar wat er gebeurt in de klas en kijk naar het kind en de context. Niet het kind heeft een probleem, wij hebben die problemen in het stelsel en in de context gecreëerd;
- Context versterken en preventiever werken, gebruik de kennis die er in het voorveld is en maak dat voorveld sterker. Niet het kind als een probleem zien, maar de omgeving die onvoldoende aansluit bij wat kinderen nodig hebben;
- Ieder kind wil en moet gezien worden;
- Wat is de echte behoefte van jongeren en ouders? Wat is hun vraag? Ga daar alsjeblieft vanuit;
- Doe het goede voor de leerlingen en kijk daarna naar bestuurders om het op te lossen;
- Inclusief is dat ieder kind in een onderwijsomgeving zit, zich optimaal kan ontwikkelen en dezelfde onderwijs- en ontwikkelmogelijkheden heeft;
- Stedelijke voorzieningen moeten NIET bestuurlijk verdeeld worden. Doorontwikkeling zou onder één bestuurlijke vlag/centrale bestuurlijke regie moeten plaatsvinden;
- Maak een samenwerkingsverband JEUGD!;
- Durf te ontschotten, ook op medewerkersniveau. Ontschotten moet door de hele organisatie heen gebeuren, dus ook bij de gemeente die nu allemaal aparte afdelingen heeft;
- Bestuurders zijn het wel eens over integraal werken en ontschotting. Maar op medewerkersniveau moet het gebeuren. Daar gebeurt het echter niet. Bestuurders moeten klimaat creëren waarin medewerkers durven te ontschotten en regelgeving terzijde durven te schuiven;
- Ontschotte financiering, geld op één hoop;
- Eén integraal werkend team van verschillende professionals;
- Verbinden met de wijk en met bedrijven, met jongerenwerker en hulpverlening. Samenhang tussen werkvelden.

Deze bijeenkomst werd georganiseerd door het Ontwikkel- en Innovatieplatform Onderwijs & Jeugd bestaande uit de gemeente Almere, Passend Onderwijs Almere, JGZ Almere, 's Heerenloo en Triade Vitree.

De bijeenkomsten zijn onderdeel van de gezamenlijke werkagenda 2022 van het platform. De uitvoering van de werkagenda en daarmee ook de bijeenkomsten worden mede georganiseerd, ontworpen en begeleid door [Zunderdorp Beleidsadvies en Management](#).

Contactpersoon:

Laura de Adelhart Toorop via communicatie@passendonderwijs-almere.nl